

FRÁGREIDING

Fiskidagarnir hjá bólki 5 1996–2026

Gongdin, árlegu skerjingarnar og frávikið frá 5%-regluni í 2024

Framleitt við stöði í almennu hagtolunum hjá Vörn • 20. juli 2026

22.000 FISKIDAGAR Í 1996/97	6.468 FISKIDAGAR Í 2026	-70,6% SAMLAD BROÝTING	-20,0% BROÝTING Í 2024
--	-----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

2024: umleið fýrafalda 5%-stigið

Fiskidagatalið fall úr 9.456 í 2023 niður í 7.565 í 2024. Tað er ein lækking á 1.891 dagar, svarandi til 19,998% — avrundað 20,0%. Ein 5% lækking hevði verið 473 dagar; skerjingin var sostatt umleið fýra ferðir so stór.

1. Høvuðsniðurstøður

Tillutaða fiskidagatalið hjá bólki 5 er farið úr 22.000 í fyrsta skrásetta tíðarskeiðnum niður í 6.468 í 2026 — ein samlað lækking á 15.532 dagar ella 70,6%.

Umsitingarætlanin, sum varð sett í verk fyri 2021, byggir á stigvísari tillaging: 5% niður, óbroytt ella 5% upp. Henda umsitingarætlan varð longu slept fá ár seinri tí Fiskimálaráðið sjálvt breitt avtaluna.

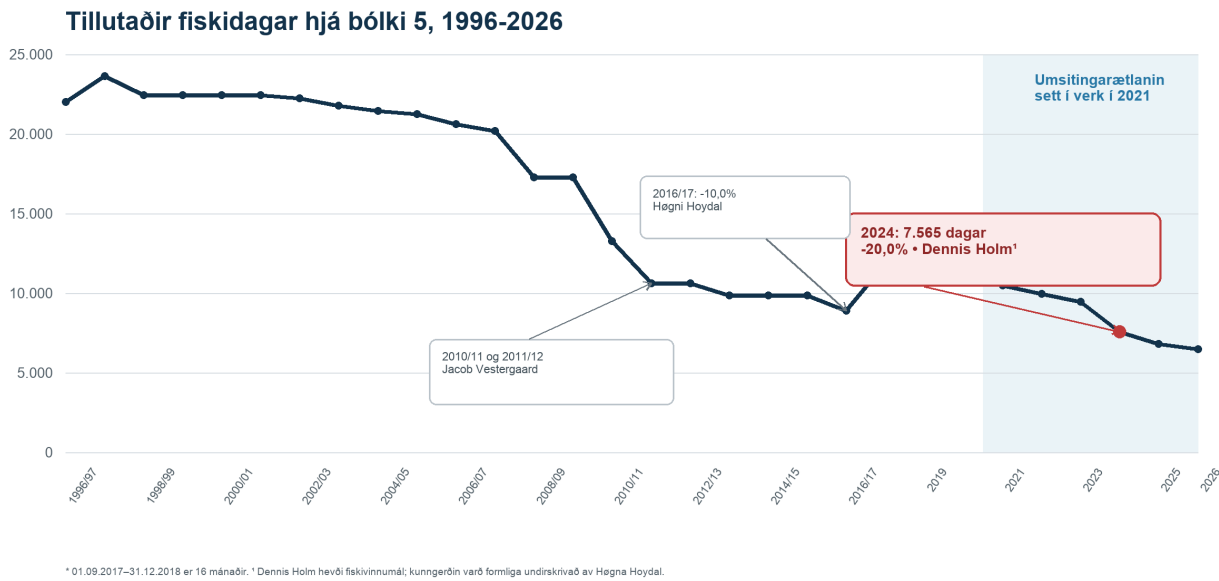
Í 2022 og 2023 var broytingin á leið 5% niður. Í 2024 varð talið kortini skert 20%, eftir einum serligum tilmæli frá Havstovuni um at endurreisa toskastovnin.

Dennis Holm hevði fiskivinnumál og varð í Kringvarpinum nevndur sum landsstýrismaðurin aftan fyri 20%-ætlanina. Kunngerðin sjálv varð formliga undirskrivað av Høgna Hoydal 28. desember 2023.

Í 2025 kom ein afturat 10% lækking, og í 2026 ein 5% lækking. Frá 2021 til 2026 er fiskidagatalið sostatt minkað 38,3%.

2. Gongdin frá 1996 til 2026

Linjugrafin vísir eina týðiliga langtíðargongd niður eftir. Talið var hægst 23.625 í 1997/98 og er 6.468 í 2026. Serliga stór lop síggjast fyrst í 2010–2012 og aftur í 2024.

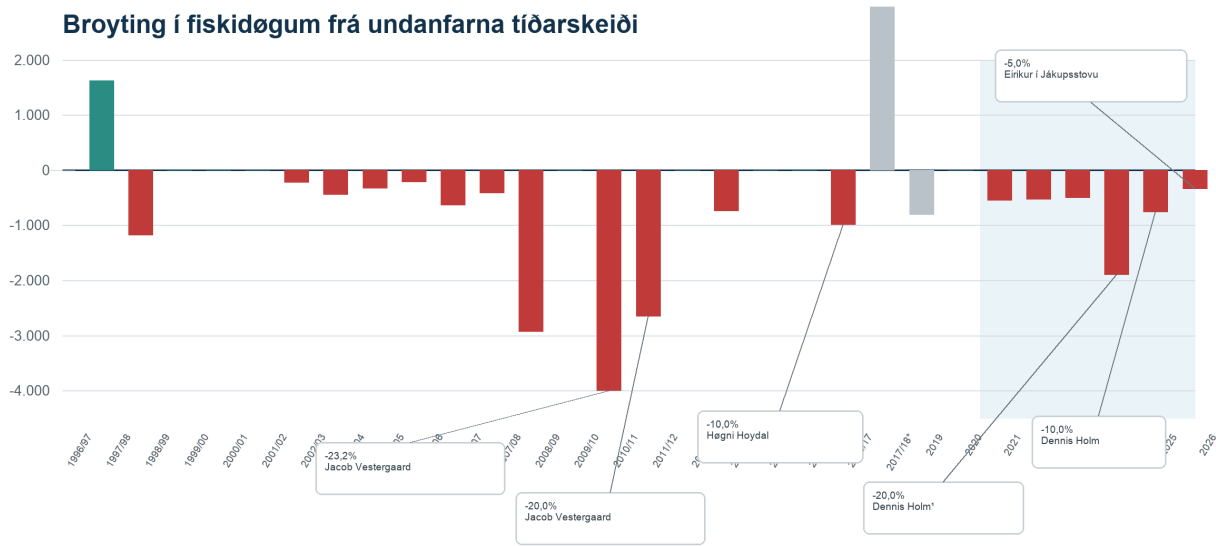
Mynd 1. Tillutaðir fiskidagar hjá bólki 5. Kelda: Vørn, ‘Tillutaðir dagar’. Egnar útrokningar.

Tíðarskeiðini eru ikki øll líka long

Fyrsta skrásetta tíðarskeiðið (01.06.1996–31.08.1997) og skiftistíðarskeiðið 01.09.2017–31.12.2018 eru longri enn 12 mánaðir. Tølini eru almenn tillutingartøl, men broytingarnar rundan um hesi tíðarskeið skulu tí lesast við fyrivarni.

3. Árligar broytingar og politisk ábyrgd

Súlugrafin vísir broytingina í dögum frá einum skrásettum tíðarskeiði til tað næsta. Reyðar súlur eru skerjingar; grønar súlur eru hækkingar. Á grafinum eru nøvn sett við tær størstu og nýggjastu skerjingarnar.

Gráar súlur vísa tíðarskeið, ið ikki eru beinleiðis sambærilig við 12 mánaðir. * Sí frágreiðing um politiska og fornliga ábyrgd.

Mynd 2. Broyting í tillutaðum fiskidögum frá undanfarna skrásetta tíðarskeiði. Kelda: Vørn. Egnar útrokningar.

4. Eftir 2021: frá 5%-reglu til 20% skerjing

Umsitingarætlanin fyrri tosk, hýsu og upsa varð fyrstu ferð sett í verk fyrri fiskiárið 2021. Sambært frágreiðingini hjá Havstovuni verður fiskidagatalið, tá tað skal stillast, broytt við júst 5% hvønn veg: 5% niður, óbroytt ella 5% upp. Henda umsitingarætlan helt tó stutt.

Ár	Fiskidagar	Broyting	Broyting (%)	Í mun til 5%-stig	Landsstýrismaður
2021	10.478	-551	-5,0%	1,0 ferð	Jacob Vestergaard
2022	9.953	-525	-5,0%	1,0 ferð	Árni Skaale
2023	9.456	-497	-5,0%	1,0 ferð	Árni Skaale
2024	7.565	-1.891	-20,0%	4,0 ferðir	Dennis Holm ¹
2025	6.808	-757	-10,0%	2,0 ferðir	Dennis Holm
2026	6.468	-340	-5,0%	1,0 ferð	Eirikur í Jákupsstovu

Talva 1. Gongdin eftir at umsitingarætlanin varð sett í verk. ¹ Kunngerðin fyrri 2024 varð undirskrivað av Høgna Hoydal.

Roknistrykkið fyrri 2024

$9.456 \times 5\% = 472,8$ dagar. Veruliga lækkingin var $9.456 - 7.565 = 1.891$ dagar. $1.891 / 472,8 = 4,00$. Skerjingin var sostatt næstan nágreiniliga fýrafalda vanliga 5%-stigið.

5. Grein: Tá 5% gjørdust 20%

Fiskidagarnir hjá bólki 5 eru minkaðir 70,6% síðan 1996. Størsta nýggja broytingin kom í 2024, tá farið varð langt út um stigvísu 5%-regluna.

Tá fiskidagaskipanin varð sett í verk í 1996, vóru 22.000 fiskidagar tillutaðir bólki 5. Í 2026 er talið 6.468. Tað merkir, at 15.532 dagar eru farnir burtur, og at tillutaða dagatalið er minkað 70,6%. Tølini vísa sostatt eina miðvísa lækking og ikki eitt stutt sveiggjan.

Bólkur 5 fevnir um útróðrabátar undir 15 tons, sum fiska við húki. Fyri nógvar føroyskar bygdir er hetta bæði vinna og siðvenja. Tí hevur tað týdning, at avgerðir um fiskidagar eru gjøgnumskygdar, fakliga grundaðar og í samsvari við tær reglur, sum politiska skipanin sjálv hevur sett.

Umsitingarætlanin, sum varð sett í verk fyri fiskiárið 2021, skuldi skapa júst hesa støðufestuna. Veiðireglan legði upp til, at fiskidagatalið annaðhvørt skuldi minka 5%, vera óbroytt ella vaksa 5%. Í 2022 og 2023 varð dagatalið hjá bólki 5 skert á leið 5% um árið, í tráð við hesa stigvísu skipan.

Í 2024 varð kósín broytt munandi. Talið fór úr 9.456 niður í 7.565 dagar. Tað er ein lækking á 1.891 dagar ella 19,998% — avrunað 20,0%. Um 5%-stigið varð fylgt, hevði lækkingin verið umleið 473 dagar. Veruliga skerjingin var tí næstan nágreiniliga fyra ferðir so stór.

Politiska ábyrgdin fyri fiskivinnumál lá tá hjá Dennisi Holm. Kringvarp Føroya umrøddi eisini broytingina sum ætlanina hjá Dennisi Holm um at skerja fiskidagarnar 20%. Formliga kunngerðin frá 28. desember 2023 varð tó undirskrivað av Høgna Hoydal.

Skerjingin steðgaði ikki har. Í 2025 varð fiskidagatalið hjá bólki 5 aftur lækkað, hesa ferð við 10%, og í 2026 við 5%. Frá 2021 til 2026 er talið farið úr 10.478 niður í 6.468 — ein lækking á 38,3% eftir fimm ár.

Høvuðsspurningurin er tí ikki bara, um ein einstøk skerjing kann grundgevast lívfrøðiliga. **Spurningurin er eisini, hvussu støðugar karmar ein umsitingarætlan gevur, um politiska skipanin kann fara frá 5% til 20% eftir einum ári. Er umsitingarætlanin er ikki tá slept?** Um serlig frávik eru neyðug, eigur grundgevingin, heimildin og ætlaða tíðarskeiðið at verða lýst so greitt, at bæði vinnan og almenningurin vita, nær vanliga reglan er galdandi, og nær hon ikki er tað.

Tølini hjá Vørn staðfesta eina djúpa og varandi minking í fiskidøgunum hjá bólki 5. Tí eigur framtíðar kjak at fevna um bæði stovnsrøkt og ikki minst livikorini hjá útróðrinum. Burðardygg umsiting krevur vernd av fiskastovnunum, men hon krevur eisini greiðar reglur og politiska ábyrgd, tá stór frávik verða gjørd.

6. Háttalag og keldur

Útrokningarnar byggja á teigin ‘BÓLKUR 5’ í almennu Excel-fíluni hjá Vørn ‘Tillutaðir dagar frá 01.06.1996 til 31.12.2026’. Broyting í dögum er dagatalið í einum tíðarskeiði minus dagatalið í undanfarna tíðarskeiði. Prosentbroyting er broytingin býtt við dagatalinum í undanfarna tíðarskeiði. Samlað broyting er roknað í mun til 22.000 dagar í fyrsta skrásetta tíðarskeiðnum.

Tølini eru tillutaðir fiskidagar, ikki brúktir fiskidagar. Bufferdagar í serligum teigi eru ikki taldir upp í høvuðstalið hjá bólki 5. Tað samsvarar við ta røð, sum Vørn sjálvt setur undir ‘BÓLKUR 5’.

1. [Vørn: Søgulig hagtøl — ‘Tillutaðir dagar’ \(Excel\)](#)
2. [Havstovan: Fiskidagar 2021 — umsitingarætlanin og 5%-stigið](#)
3. [Havstovan: Fiskidagar 2024 — tilmæli um 20% skerjing hjá bólum 3–5](#)
4. [Lógasavnið: Kunngerð nr. 186 frá 28. desember 2023 um fiskidagar í 2024](#)
5. [Kringvarp Føroya, 4. januar 2024: ‘Færri fiskidagar bjarga ikki toskastovninum’](#)
6. [Lógasavnið: Kunngerð nr. 155 frá 21. desember 2024 um fiskidagar í 2025](#)
7. [Lógasavnið: Kunngerð nr. 239 frá 30. desember 2025 um fiskidagar í 2026](#)

7. Fylgiskjal: fullfíggjað talva

Broytingin er roknað frá undanfarna skrásetta tíðarskeiði. * Tíðarskeiðið 01.09.2017–31.12.2018 er 16 mánaðir og er ekki beinleiðis sambæriligt við eitt 12 mánaða fiskiár.

Tíðarskeið	Stutt heiti	Fiskidagar	Broyting (dagar)	Broyting (%)	Samlað broyting frá 1996/97
01-06-1996 til 31-08-1997	1996/97	22.000	-	-	0,0%
01-09-1997 til 31-08-1998	1997/98	23.625	+1.625	+7,4%	+7,4%
01-09-1998 til 31-08-1999	1998/99	22.444	-1.181	-5,0%	+2,0%
01-09-1999 til 31-08-2000	1999/00	22.444	0	0,0%	+2,0%
01-09-2000 til 31-08-2001	2000/01	22.444	0	0,0%	+2,0%
01-09-2001 til 31-08-2002	2001/02	22.444	0	0,0%	+2,0%
01-09-2002 til 31-08-2003	2002/03	22.220	-224	-1,0%	+1,0%
01-09-2003 til 31-08-2004	2003/04	21.776	-444	-2,0%	-1,0%
01-09-2004 til 31-08-2005	2004/05	21.449	-327	-1,5%	-2,5%
01-09-2005 til 31-08-2006	2005/06	21.235	-214	-1,0%	-3,5%
01-09-2006 til 31-08-2007	2006/07	20.598	-637	-3,0%	-6,4%
01-09-2007 til 31-08-2008	2007/08	20.186	-412	-2,0%	-8,2%
01-09-2008 til 31-08-2009	2008/09	17.259	-2.927	-14,5%	-21,6%
01-09-2009 til 31-08-2010	2009/10	17.259	0	0,0%	-21,6%
01-09-2010 til 31-08-2011	2010/11	13.259	-4.000	-23,2%	-39,7%
01-09-2011 til 31-08-2012	2011/12	10.607	-2.652	-20,0%	-51,8%
01-09-2012 til 31-08-2013	2012/13	10.607	0	0,0%	-51,8%
01-09-2013 til 31-08-2014	2013/14	9.865	-742	-7,0%	-55,2%
01-09-2014 til 31-08-2015	2014/15	9.865	0	0,0%	-55,2%
01-09-2015 til 31-08-2016	2015/16	9.865	0	0,0%	-55,2%
01-09-2016 til 31-08-2017	2016/17	8.879	-986	-10,0%	-59,6%
01-09-2017 til 31-12-2018	2017/18*	11.839	+2.960	+33,3%	-46,2%
01-01-2019 til 31-12-2019	2019	11.029	-810	-6,8%	-49,9%
01-01-2020 til 31-12-2020	2020	11.029	0	0,0%	-49,9%
01-01-2021 til 31-12-2021	2021	10.478	-551	-5,0%	-52,4%
01-01-2022 til 31-12-2022	2022	9.953	-525	-5,0%	-54,8%
01-01-2023 til 31-12-2023	2023	9.456	-497	-5,0%	-57,0%
01-01-2024 til 31-12-2024	2024	7.565	-1.891	-20,0%	-65,6%
01-01-2025 til 31-12-2025	2025	6.808	-757	-10,0%	-69,1%
01-01-2026 til 31-12-2026	2026	6.468	-340	-5,0%	-70,6%